

*Position paper november 2015
Laatst herzien februari 2021*

Harde Knip

Situatieschets

Landelijk

De Harde Knip is afkomstig uit de Europese Bolognaverklaring met onder andere als doel dat iedereen dezelfde bachelor-masterstructuur zou hanteren. Sinds 2012 is de Harde Knip onderdeel van de WHW en daardoor verplicht op elke Nederlandse universiteit. De bachelor en master worden beschouwd als twee verschillende opleidingen, de student kan alleen beginnen aan een masteropleiding wanneer het bachelordiploma is behaald. Hierdoor zou switchen tussen universiteiten en ook opleidingen makkelijker worden gemaakt én wordt er ook een instroom op de arbeidsmarkt gegenereerd van mensen met een bachelordiploma. Dit zijn nobele doelen, echter is de Nederlandse arbeidsmarkt helemaal niet open voor bachelorstudenten. Studenten ervaren de maatregel als een last die voor studievertraging zorgt van soms zelfs een geheel jaar. Bovendien is dit een hele dure consequentie voor de student, met het wegvallen van de studiefinanciering vanaf studiejaar 2015-2016. In het academisch jaar 2019-2020 is een eenmalig zachte knip toegevoegd wegens corona.

TU Delft

Al sinds 2010 is de Harde Knip ingevoerd op de TU Delft. Er zijn veel discussies over geweest met de studentenraad welke zelfs geresulteerd hebben in twee juridische geschillen. Hoewel beide zijn verloren, zijn de randvoorwaarden die door de studentenraad zijn gesteld nagenoeg allemaal meegenomen. Sinds invoering gaan de huidige discussies over de Harde Knip bijna altijd over de hardheid ervan. Waar eerder nog sprake was van een zogenaamde hardheidsclausule, is deze in 2013 wettelijk afgeschaft, wat verdere verharding van de Harde Knip betekende.

Visie ORAS

Een student zou nooit langer dan een half jaar mogen uitlopen door een maatregel als de Harde Knip. Omdat het gaat om een landelijke wetgeving is tegen deze maatregel helaas weinig te doen. De regeling rond de harde knip is juridisch strak ingekaderd door het ministerie van OCW. ORAS is wel van mening dat de TU onnodige vertraging door de Harde Knip actief moet minimaliseren:

De resultaten van de augustus-herkansingen moeten ten allen tijden mee tellen voor de maatregel, deze resultaten moeten dus op tijd bekend zijn. Ook moet elke master een tweede instroommoment aanbieden dat nominaal studeerbaar is, zodat een student halverwege het jaar kan instromen en de "wachttijd" wordt beperkt. Herkansingen mogen niet beperkt worden, er moeten altijd twee toets mogelijkheden per jaar worden aangeboden zonder extra voorwaarden. Tot slot moet er altijd rekening worden gehouden met schrijnende gevallen en moet hiervoor maatwerk toegepast worden. ORAS monitort deze gevallen middels haar meldpunt hardeknp@oras.nl of via https://oras.nl/voor-studenten/#elementor-toc__heading-anchor-5.